

Βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων: τι κάνει η ΕΕ

Μάθετε πόσα απόβλητα παράγουν οι Ευρωπαίοι, πως τα διαχειρίζονται και ποια μέτρα λαμβάνει η ΕΕ για να εξασφαλίσει πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον.

Κάθε Ευρωπαίος παρήγαγε κατά μέσο όρο **5 τόνους απορριμμάτων το 2022**, που αθροιστικά ανέρχονται σε πάνω από 2,2 δισεκατομμύρια τόνους συνολικά.

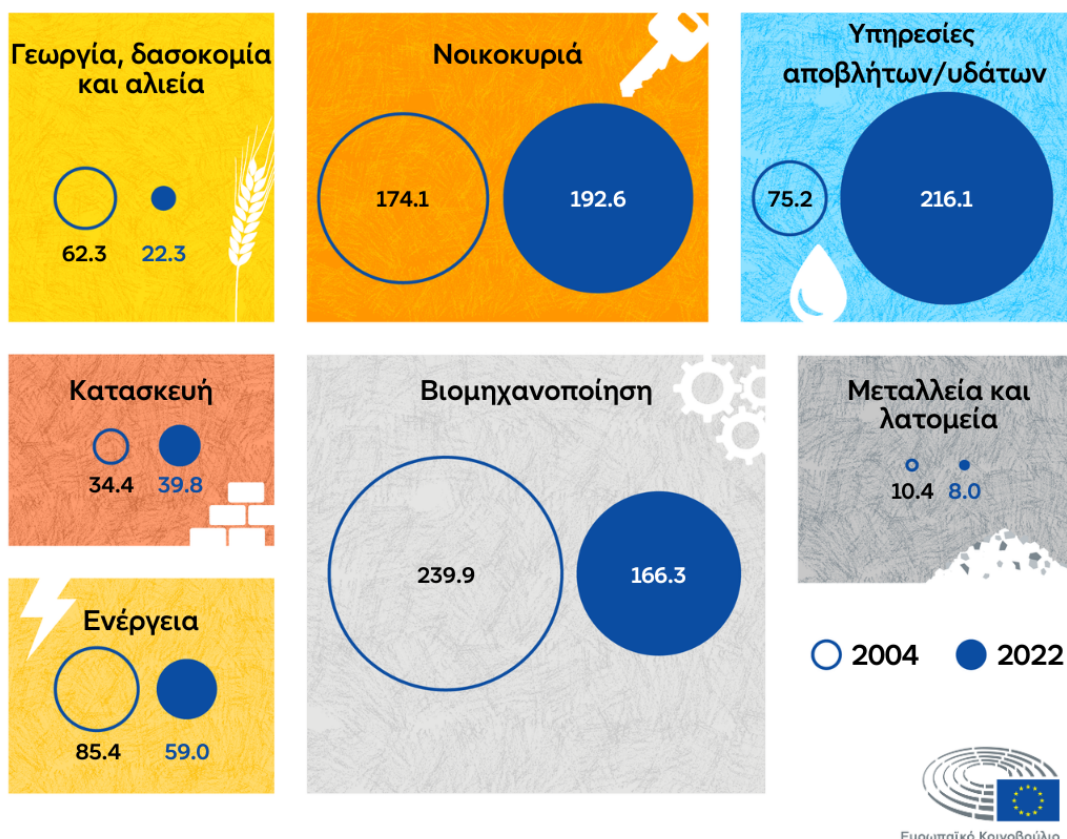
Περίπου το 38,4% του συνόλου των απορριμμάτων δημιουργήθηκε στις κατασκευές (38,4%) και ακολουθούν τα ορυχεία και λατομεία (22,7%), οι υπηρεσίες αποβλήτων και ύδρευσης (10,5%), η μεταποίηση (10,4%) και τα νοικοκυριά (8,9%). Οι λοιπές οικονομικές δραστηριότητες, κυρίως οι υπηρεσίες (5,2%) και η ενέργεια (3,0%), δημιούργησαν το υπόλοιπο μέρος (9,2%).

Τα κύρια ορυκτά απόβλητα αντιπροσωπεύουν μεγάλο μερίδιο των συνολικών αποβλήτων (64%) - προέρχονται από εξόρυξη, λατομεία, κατασκευές και κατεδαφίσεις. Αν αφήσουμε κατά μέρος τα μεγάλα ορυκτά απόβλητα, οι μεγαλύτερες πηγές αποβλήτων το 2022 ήταν οι υπηρεσίες αποβλήτων και νερού (216 εκατομμύρια τόνοι), τα νοικοκυριά (193 εκατομμύρια τόνοι) και οι μεταποιητικές δραστηριότητες (166 εκατομμύρια τόνοι).

Η ΕΕ θέλει να μειώσει τα απόβλητα και τον αντίκτυπό τους στο περιβάλλον και προωθεί

τη στροφή προς ένα πιο βιώσιμο μοντέλο γνωστό ως **κυκλική οικονομία**.

Απόβλητα που παράγονται στην ΕΕ (εκατομμύρια τόνοι)

Πηγή: Eurostat [env_wasgen] - πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία (2022)

Πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων σε όλη την ΕΕ

Σχεδόν 2 δισεκατομμύρια τόνοι αποβλήτων υποβλήθηκαν σε επεξεργασία στην ΕΕ το 2022. Ο αριθμός αυτός δεν είναι ίδιος με τα παραγόμενα απόβλητα, επειδή περιλαμβάνει απόβλητα που εισάγονται στην ΕΕ και εξαιρεί τα απόβλητα που εξάγονται από αυτήν.

Προσπαθούμε να χρησιμοποιήσουμε τα απόβλητα με διαφορετικούς τρόπους (αυτό ονομάζεται ανάκτηση απορριμμάτων). Τα απόβλητα μπορούν να ανακυκλωθούν, να

χρησιμοποιηθούν για **επίχωση** (που σημαίνει αντικατάσταση του εδάφους για αποκατάσταση πρηνών ή για λόγους ασφάλειας ή μηχανικής στον εξωραϊσμό) ή μπορούν να αποτεφρωθούν και να χρησιμοποιηθεί η ενέργεια που παράγεται από αυτή τη διαδικασία. Σε λιγότερο από δύο δεκαετίες, από το 2004 έως το 2022, η ποσότητα των ανακτημένων αποβλήτων αυξήθηκε κατά 40,6%, από 870 σε 1.223 εκατομμύρια τόνους.

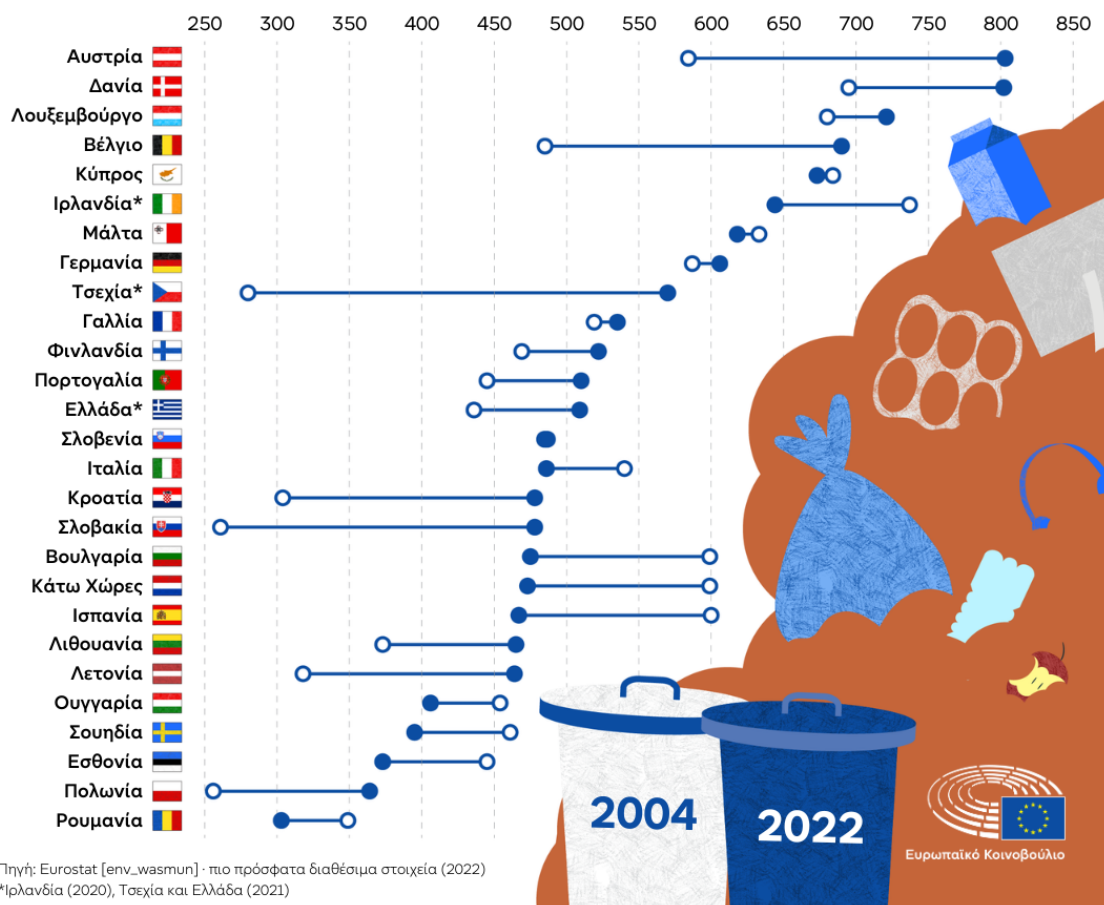
Τα ανακτώμενα απόβλητα αντιπροσώπευαν περισσότερο από το ήμισυ των συνολικών απορριμμάτων (61,4%) το 2022. Τα υπόλοιπα απόβλητα είτε υγειονομήθηκαν σε χώρους υγειονομικής ταφής (30,2%), αποτεφρώθηκαν χωρίς ανάκτηση ενέργειας (0,4%) είτε διατέθηκαν με άλλο τρόπο (8,0%).

Αστικά απόβλητα

Τα αστικά απόβλητα αποτελούνται από απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά, καταστήματα, γραφεία και δημόσιους φορείς. Αντιπροσωπεύει μόνο το 10% περίπου των συνολικών απορριμμάτων και διαχειρίζονται οι δημοτικές αρχές.

Το 2022, ο όγκος των παραγόμενων αστικών απορριμμάτων διέφερε πολύ μεταξύ των χωρών της ΕΕ, από 301 χγρ. κατά κεφαλήν στη Ρουμανία έως 835 χγρ. κατά κεφαλήν στην Αυστρία.

Παραγόμενα αστικά απόβλητα (χγρ.κατά κεφαλήν)

Πρακτικές διαχείρισης αστικών απορριμμάτων σε όλη την ΕΕ

Οι πρακτικές διαχείρισης απορριμμάτων διαφέρουν επίσης μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Η Ένωση θέλει να προωθήσει την πρόληψη της σπατάλης και την επαναχρησιμοποίηση προϊόντων όσο το δυνατόν περισσότερο. Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, προτιμά την ανακύκλωση (συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης), ακολουθούμενη από τη χρήση απορριμμάτων για την παραγωγή ενέργειας.

Η πιο επιβλαβής επιλογή για το περιβάλλον και την υγεία των ανθρώπων είναι απλώς η

διάθεση των απορριμμάτων, για παράδειγμα σε χώρο υγειονομικής ταφής, αν και είναι επίσης μια από τις φθηνότερες δυνατότητες. Παρόλο που παράγουμε περισσότερα απόβλητα, ο τρόπος με τον οποίο τα διαχειριζόμαστε έχει βελτιωθεί - με περισσότερη ανακύκλωση και λιγότερες χωματερές.

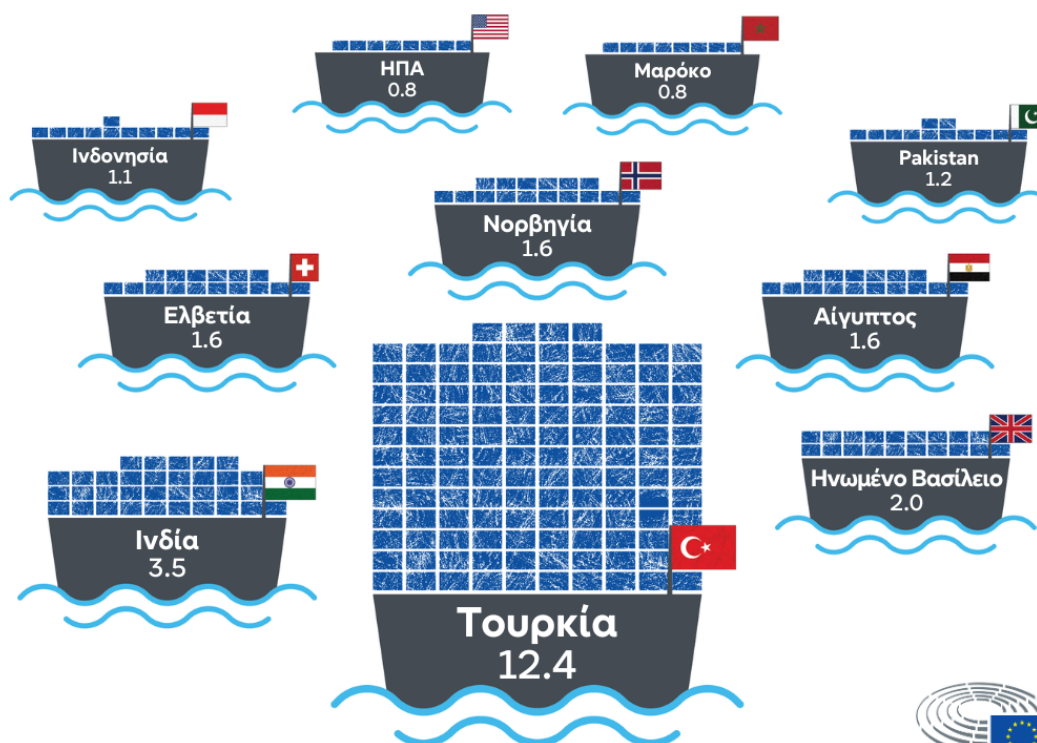
Το μερίδιο των ανακυκλωμένων αστικών απορριμμάτων αυξήθηκε από 19% το 1995 σε 48% το 2022, ενώ την ίδια περίοδο το μερίδιο των απορριμμάτων των χωματερών μειώθηκε από 61% σε 23%.

Σύμφωνα με την Οδηγία της ΕΕ για την υγειονομική ταφή, οι χώρες της ΕΕ πρέπει να μειώσουν την ποσότητα των αστικών απορριμμάτων που αποστέλλονται στους χώρους υγειονομικής ταφής στο 10% ή λιγότερο των συνολικών αστικών απορριμμάτων που παράγονται έως το 2035.

Το 60%

- των καθημερινών απορριμμάτων που συλλέγονται και επεξεργάζονται οι δήμοι πρέπει να επαναχρησιμοποιούνται ή να ανακυκλώνονται έως το 2030 σύμφωνα με τους στόχους της ΕΕ
-

Κύριοι προορισμοί απορριμμάτων από την Ε.Ε (σε εκατομμύρια τόνους)

Πηγή: Eurostat [env_wastrdmp] - πιο πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα (2022)

EL_2024_Waste_shipments.png

Εξαγωγή απορριμμάτων εκτός Ε.Ε

Η ΕΕ εξάγει επίσης μέρος των απορριμμάτων της. Το 2022, οι [εξαγωγές αποβλήτων της ΕΕ σε χώρες εκτός ΕΕ](#) έφθασαν τους 32,1 εκατομμύρια τόνους. Πρόκειται για μια ελαφρά μείωση του 3% σε σύγκριση με το 2021.

Η πλειονότητα των αποβλήτων που εξαγονται εκτός ΕΕ (55%) αποτελείται από απόβλητα σιδηρούχων μετάλλων (σίδηρος και χάλυβας), τα οποία πηγαίνουν κυρίως στην Τουρκία. Η ΕΕ εξήγαγε επίσης πολλά απορρίμματα χαρτιού (15%), με κύριο προορισμό την Ινδία.

Το 2022, το 39% των αποβλήτων της ΕΕ πήγε στην Τουρκία (12,4 εκατομμύρια τόνοι), ακολουθούμενη από την Ινδία (3,5 εκατομμύρια τόνους), το Ηνωμένο Βασίλειο (2,0 εκατομμύρια τόνους), την Ελβετία (1,6 εκατομμύρια τόνους) και τη Νορβηγία (1,6 εκατομμύρια τόνους).

Η ΕΕ θέλει να αντιμετωπίσει τις παράνομες εξαγωγές και να διασφαλίσει τη διαχείριση των απορριμμάτων με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο στις χώρες προορισμού. Τον Φεβρουάριο του 2024, το [Κοινοβούλιο ενέκρινε αυστηρότερους κανόνες](#) για τις μεταφορές απορριμμάτων σε τρίτες χώρες. Οι κανόνες απαγορεύουν τις εξαγωγές πλαστικών απορριμμάτων σε χώρες εκτός του ΟΟΣΑ και θεσπίζουν αυστηρότερους όρους για τις εξαγωγές σε χώρες του ΟΟΣΑ. Η αποστολή απορριμμάτων σε άλλη χώρα της ΕΕ είναι δυνατή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Οι εργασίες της ΕΕ για τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να οικοδομήσει μια [κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία](#) έως το 2050. Προς επίτευξη αυτού του στόχου έχει εισαγάγει τα τελευταία χρόνια πολλά νέα μέτρα για τη μείωση των αποβλήτων και τη βελτίωση της βιωσιμότητας των προϊόντων.

Η νέα ή ενημερωμένη νομοθεσία καλύπτει τον οικολογικό σχεδιασμό, τη συσκευασία, το πράσινο πλύσιμο, το δικαίωμα επισκευής, τη διαχείριση απορριμμάτων και άλλους βασικούς τομείς.

[Μάθετε πώς θέλει η ΕΕ να επιτύχει μια κυκλική οικονομία έως το 2050.](#)

Μάθετε περισσότερα

Ο αντίκτυπος της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των απορριμμάτων
Βασικοί αριθμοί για τα ηλεκτρονικά απόβλητα στην ΕΕ
Πλαστικά απορρίμματα και ανακύκλωση στην Ε.Ε
Πώς να μειώσετε τα απορρίμματα συσκευασίας στην ΕΕ (γραφήματα)